

Úvod

Roční analýza publikovaná ČSÚ pod názvem Tendence a faktory makroekonomického vývoje a kvality života v České republice pokračuje v zaměření patrném již několik roků – zasazení pozice daného roku do kontextu předchozích zhruba pěti, resp. deseti let, Pro důležitá zjištění je sledovaný časový horizont delší (tento postup byl umožněn i mimořádnou revizí národních účtů prodlužujících i délku časové řady sledující vývoj ekonomiky ČR zpět až do roku 1990). Podle možností jsou v maximální míře prováděna s ohledem na dostupnost dat i mezinárodní srovnání.

Co se struktury této publikace týká, je ctěn název – dvě úvodní makroekonomické kapitoly analyzují souhrnnou makroekonomickou výkonnost hospodářství ČR a dále cenový vývoj. Nerovnováhy v ekonomice jsou obsahem třetí kapitoly, kde kromě tradičně uváděných posunů ve vývoji deficitu, resp. hrubého konsolidovaného dluhu vládního sektoru, je obsah doplněn o vývoj soukromé zadluženosti a také tzv. „komplexní“ zadluženosti, tj. sumy zahrnující kromě dluhu vládních institucí i zadluženost firem a domácností v České republice. Dále je kromě běžných indikátorů sledujících vnější nerovnováhu ekonomiky tato letošní práce doplněna o analýzu čisté investiční pozice ČR ve vztahu k zahraničí a také o rozbor její zahraniční zadluženosti. Nově je také zařazen další pohled na nerovnováhu v ekonomice, a to na vzájemný vztah úspor a investic, který v ČR vyúsťuje ve všech letech sledovaného období – včetně let recese - do potřeby financovat investice v ekonomice z vnějších zdrojů.

Důležitým prvkem této analýzy je tentokrát výrazně posílený rozsah kapitoly týkající se kvality života. Její obsah vychází z rozboru syntetického ukazatele „zastřešujícího“ svým rámcem materiální kvalitu života, tj. vytvořeného hrubého domácího produktu přepočteného na jednoho obyvatele země (pro mezinárodní srovnání pak HDP na obyvatele v paritě kupní síly v jednotkách PPS). Samotné příjmy na jednoho obyvatele (v úhrnu všech typů příjmů v podobě čistého disponibilního důchodu domácností) jako „čistšího“ zdroje pro materiální úroveň života lidí, jsou rozebírány též v podobě regionální pro zjištění rozdílů mezi kraji České republiky, zejména pak ve srovnání s hlavním městem Prahou. Tato subkapitola také podává informaci o ohrožení příjmovou chudobou.

Větší prostor v rozebíraných parametrech kvality života dostala také problematika práce, jako významné životní hodnoty (se zaměřením mj. na dlouhodobou nezaměstnanost a různé typy příjmových nerovností typu Gini indexu, vč. podílu nízkopříjmových na počtu zaměstnanců nebo domácností s velmi nízkou intenzitou práce, pracovním rizikům ohrožujícím zdraví, aj.). U dalších vybraných parametrů kvality života je rozbor zaměřen na bydlení, bezpečnost, výdaje lidí na zdraví, posuny v úrovni vzdělanosti, faktor stárnutí s jeho důsledky a konečně i na vývoj volnočasových aktivit, které jsou zde omezeny na kulturu a cestování.

Jak ČSÚ v úvodu této pravidelné publikace už dříve zdůraznil, její postupné rozšiřování o neekonomická témata sleduje snahu o statisticky podchytilné a vyhodnotitelné údaje o kvalitě života lidí poskytováním stále širšího a statisticky věrného obrazu vývoje v České republice.